

GARADNAI ZOLTÁN

A francia diplomácia helyzetértékelése Kelet-Közép-Európáról (1989)

Előadásom elsősorban a kelet-közép-európai változások nemzetközi megítélésének történetéhez kíván adalékul szolgálni. A kelet-európai változások meghatározták a francia külpolitika döntéshozóinak gondolkodását, az események értékelése a francia diplomaták számára egyre nagyobb feladatot jelentett. A francia külügyi szolgálat, amely az amerikaiak után a második legnagyobb diplomáciai szervezetet jelentette, nagy figyelmet szentelt annak, hogy a kelet-európai változásokat értékelje, a lehetséges forgatókönyveket számba vegye. 1989-ben a Quai d'Orsay-n utasításba adták, hogy a világ minden pontján szolgálatot teljesítő diplomaták jelentést készítsenek a fogadó ország kelet-európai változásokra vonatkozó véleményéről. Ezzel párhuzamosan a nagykövetségek is feladatuk kapták a fogadó ország belpolitikai változásainak értékelését, és az Külügyminisztérium Elemző Központja (CAP) tanulmányokat készített a szocialista országokban végbemenő változásokról, s azok lehetséges irányairól. Előadásomban a francia forrásokra alapozva azt kívánom bemutatni, hogy a francia diplomácia milyen helyismerettel rendelkezett, hogyan látta a kelet-európai változásokat, mennyire fékezte vagy támogatta Mitterrand elnök külpolitikai lépéseit. Az előadás a francia Külügyminisztérium levéltárában feltárt forrásokra és a szakirodalomra alapozódik, és elsősorban azt kívánja bemutatni, hogy francia részről hogyan és miképpen értékelték a kelet-közép-európai változásokat. Prezentációmban Lengyelországra, Csehszlovákiára, NDK-ra és Magyarországra fókuszálok, de érzékeltetni szeretném a balkáni és a balti országok tekintetében meglévő sajátosságokat is. Az előadáshoz szükséges forrásfeltárást 2016-ban a Klebelsberg Kuno, 2017-ben a francia Külügyminisztérium, 2018-ban pedig a Nemzeti Közszerzői Egyetem ösztöndíjai segítségével végezhettem el.